

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. Н. КАРАЗІНА

*Методичні рекомендації
для самостійної роботи студентів
за навчальною дисципліною
«Практика перекладу англійської мови»*

рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
спеціальність	<u>035 Філологія</u>
освітня програма	<u>Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова</u>
спеціалізація	<u>Англійська мова та література і переклад 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська</u>

Методичні рекомендації схвалено
на засіданні кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша.

“28” серпня 2023 року, протокол № 1

Завідувач кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша

Олександр РЕБРІЙ

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземних мов

“29” серпня 2023 року, протокол № 15

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

Анна КОТОВА

Харків – 2023

Загальні положення щодо організації самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н.Каразіна».

Щоб бути конкурентоспроможними на ринку праці, студенти під час навчання в університеті мають оволодіти не тільки комплексом фахових компетентностей, але й так званими навичками 21-го століття, серед яких критичне мислення, самоорганізація, відповідальність за якість власної освіти. З цією метою аудиторне навантаження поєднується з певним обсягом самостійної роботи, в межах якої здійснюється додаткове опрацювання навчального матеріалу, вивчення допоміжних джерел, самостійне відпрацювання навичок, на розвиток яких спрямовано відповідний курс.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу студента, регламентується навчальними планами та робочими навчальними планами. Методичні матеріали для самостійної роботи повинні передбачати можливість самоконтролю з боку студента, завдяки чому він має змогу самостійно оцінювати результати своєї підготовки та відстежувати ті компоненти знань та навичок, які потребують вдосконалення.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Засвоєння обсягу матеріалу, що передбачено самостійною роботою, повинно підлягати контролю, до форм якого належить виконання контрольних робіт і завдань, включених до навчального плану, самостійно засвоєний матеріал та додатково сформовані навички також сприяють досягненню кращих результатів під час підсумкового семестрового контролю (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних занять) тощо.

Зміст та організація самостійної роботи студентів за навчальною дисципліною «Практика перекладу англійської мови». Відповідно до навчального плану, обсяг навчальної дисципліни складає:

Денна форма навчання:

1-й семестр: 5

2-й семестр: 5

Заочна форма навчання:

1-й семестр: 5

2-й семестр: 5

Загальна кількість годин:

Денна форма навчання:

1-й семестр: 150

2-й семестр: 150

Заочна форма навчання:

1-й семестр: 150

2-й семестр: 150

Обсяг самостійної роботи складає:

Денна форма навчання:

1-й семестр: 102 год.

2-й семестр: 114 год.

Заочна форма навчання:

1-й семестр: 138 год.

2-й семестр: 138 год.

Завдання для самостійної роботи
Денна форма навчання
1-й семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1 семестр			
Розділ 1	<ul style="list-style-type: none"> Ознайомитися з типами систем автоматизації перекладу 	13	Підсумковий контроль
	<ul style="list-style-type: none"> Вивчити функціонал систем автоматизації перекладу 	13	
	<ul style="list-style-type: none"> Завантажити англomовний текст суспільно-політичного характеру та виконати його переклад засобами Memsourse 	13	
	<ul style="list-style-type: none"> Ознайомитися з техніками інформаційної компресії 	13	
Розділ 2	<ul style="list-style-type: none"> Завантажити наукову доповідь українською мовою й практикувати її усний синхронний переклад англійською мовою Аналогічно українською мовою Практикувати техніку «шушотаж» для перекладу англійською мовою на основі відеоматеріалів Аналогічно українською мовою 	10 10 20 10	Підсумковий контроль
Усього за 1-й семестр		102	
2 семестр			
Розділ 1	<ul style="list-style-type: none"> Unit 1 (частина (Ч)1, впр. 8; Ч2, впр. 8), Unit 2 (Ч.1, впр. 8; Ч.2, впр. 8) Unit 3 (Ч. 1, 2), додатковий текст 1 Unit 4 (Ч. 1, 2; Ч.2, впр. 8) Unit 5 (Ч. 1, 2; додатковий текст 2) Unit 6 (Ч. 1, 2; додатковий текст 3) Unit 7 (впр. 6) Unit 8 (впр. 5 <i>Napkin Holder</i>); Unit 9 (1-5), впр. 2, переклад винаходу №2 (<i>Folding Serving Tray</i>) Unit 10 (Ч. 2, впр. 3; Ч.2, впр. 6) переклад опису креслень) Unit 11 (впр. 6, 9) – переклад опису формули винаходу Unit 11 (вправи 12, 15) Unit 11 (впр. 18, 21) – переклад опису формули винаходу 	5 5 5 5 5 5 5 5 5 10	Поточний та підсумковий контроль
Розділ 2	<ul style="list-style-type: none"> Завантажити наукову доповідь українською мовою й практикувати її усний синхронний переклад англійською мовою 	14 14	Поточний та підсумковий контроль

	<ul style="list-style-type: none"> • Те ж українською мовою • Практикувати техніку «шушотаж» для перекладу англійською мовою на основі відеоматеріалів • Те ж українською мовою 	13	
		13	
Усього за 2-й семестр		114	

Заочна форма навчання

група	I семестр	II семестр	Примітка
ЯАП-63 ЯА-61 ЯА-62	ЮП (8-10) Аудиторно	Патенти Moodle Аудиторно	Наприкінці зимової сесії (жовтень) студенти отримують завдання з Патентів і починають виконувати його в Moodle. В літню сесію решту курсу читають аудиторно

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1 семестр			
Розділ 1	Ознайомитися з особливостями функціонування системи карного та деліктного права у США	27	Підсумковий контроль
	Опрацювати термінологічний блок за розглянутими темами	27	Підсумковий контроль
	Завантажити та перекласти тексти, що стосуються процедури розгляду злочинів та дрібних правопорушень, з англійської українською мовою	27	Підсумковий контроль
	Завантажити та перекласти тексти, що стосуються процедури розгляду злочинів та дрібних правопорушень, з української англійською мовою	27	Підсумковий контроль
	Знайти аудіо або відеоматеріали щодо карного судочинства у США, записати їх скорописом та відтворити на запис	30	Підсумковий контроль
Усього за 1-ий семестр:		138	
2 семестр			
Розділ 1	Контрольне завдання 1 за матеріалом Unit 1 (частина (Ч)1, впр. 8; Ч2, впр. 8), Unit 2 (Ч.1, впр. 8; Ч.2, впр. 8)	12	Поточний (Moodle)
	Контрольне завдання 2 за матеріалом Unit 3 (Ч. 1, 2), додатковий текст 1	12	Поточний (Moodle)
	Контрольне завдання 3 за матеріалом Unit 4 (Ч. 1, 2; Ч.2, впр. 8)	12	Поточний (Moodle)
	Контрольне завдання за матеріалом Unit 5 (Ч. 1, 2; додатковий текст 2)	12	Поточний (Moodle)
	Контрольне завдання за матеріалом Unit 6 (Ч. 1, 2; додатковий текст 3)	12	Поточний (Moodle)
	Контрольне завдання за матеріалом Unit 7 (впр. 6)	12	Поточний (Moodle)

	Контрольне завдання за матеріалом Unit 8 (впр. 5 <i>Napkin Holder</i>);	12	Поточний (<i>Moodle</i>)
	Контрольне завдання за матеріалом Unit 9, впр. 2, переклад винаходу №2 (<i>Folding Serving Tray</i>)	12	підсумковий контроль
	Контрольне завдання за матеріалом Unit 10, (Ч. 2, впр. 3; Ч.2, впр. 6) переклад опису креслень)	12	підсумковий контроль
	Контрольне завдання за матеріалом Unit 11 (впр. 6, 9) – переклад опису формули винаходу	12	підсумковий контроль
	Контрольне завдання за матеріалом Unit 11 (вправи 12, 15)	12	підсумковий контроль
	Контрольне завдання за матеріалом Unit 11 (впр. 18, 21) – переклад опису формули винаходу	6	підсумковий контроль
Усього за 2-ий семестр:		138	
Усього за навчальний рік:		276	

Денна форма навчання

I семестр

Розділ 1

1. В межах завдань 1-3 студенти самостійно знайомляться з типами систем автоматизації перекладу та вивчають функціонал систем автоматизації перекладу. Вони самостійно виконують письмовий переклад автентичних текстів суспільно-політичної тематики засобами хмарної системи автоматизації перекладу *Memsources*, використовуючи усі її можливості – пам'ять перекладу, термінологічну базу, модуль машинного перекладу, модуль управління проектами. Паралельно із засвоєнням усього функціоналу системи автоматизації перекладу, студенти працюють із новою лексикою, а також вдосконалюють перекладацькі навички й уміння. Підготовка до практичних занять також передбачає роботу з інформаційними сайтами, присвяченими системам автоматизації перекладу та відповідними каналами на YouTube.

2. В межах завдань 4-6 студенти самостійно ознайомлюються з техніками інформаційної компресії, практикують техніку “shadowing”, завантажують англійськомовну політичну промову та практикують її синхронний переклад. Усі тексти носять автентичний характер, завдяки чому студенти постійно розширюють свої фонові та предметні знання. Виконуючи усний переклад самостійно, студенти записують власне мовлення з метою його подальшої перевірки та аналізу, навчаються самостійно визначати типи помилок та виставляти оцінку за власний переклад.

Розділ 2

1. В межах завдань 1-2 студенти завантажують з Інтернету наукові доповіді українською й англійською мовами і практикують їх усний синхронний переклад мовою англійською й українською мовами, записуючи свій переклад та аналізуючи його.

2. В межах завдань 3-4 студенти завантажують з Інтернету українською й англійською мовами відеоматеріали, придатні для застосування перекладацької техніки «шушотаж», і практикують їх усний синхронний переклад мовою англійською й українською мовами, записуючи свій переклад та аналізуючи його.

II семестр

Розділ 1

В межах контрольних завдань студенти самостійно розглядають основні структурні компоненти патенту, знайомляться з основними поняттями патентного права в англійській та українській мові, складають поняттєві схеми, завантажують зразки патентів англійською мовою й перекладають їх. Оскільки матеріал, який студенти проходять аудиторно, пов'язаний

з основними типами патентів, студентам необхідно ознайомитися з базовими поняттями, що їх описують. Таким чином студенти не тільки розширюють свої предметні знання, але й охоплюють додатковий термінологічний апарат, що застосовується у сфері засобів захисту інтелектуальної власності. Кожне завдання включає вправи на усний переклад з аркуша та письмовий переклад. Результати самостійної роботи завантажуються кожним студентом окремо на платформу *Moodle*.

Розділ 2

1. В межах завдань 1-2 студенти завантажують з Інтернету наукові доповіді українською й англійською мовами і практикують їх усний синхронний переклад мовою англійською й українською мовами, записуючи свій переклад та аналізуючи його. Результати самостійної роботи завантажуються кожним студентом окремо на платформу *Moodle*.

2. В межах завдань 3-4 студенти завантажують з Інтернету українською й англійською мовами відеоматеріали, придатні для застосування перекладацької техніки «шушотаж», і практикують їх усний синхронний переклад мовою англійською й українською мовами, записуючи свій переклад та аналізуючи його. Результати самостійної роботи завантажуються кожним студентом окремо на платформу *Moodle*.

Заочна форма навчання

I семестр

1. В межах першого розділу (Юридичний переклад) студенти самостійно знайомляться з особливостями функціонування системи карного та деліктного права США. Вони самостійно працюють із текстами, запропонованими у рамках курсу, для закріплення розглянутої аудиторно термінології. Їм також пропонується знайти тексти, пов'язані з кримінальною процедурою та процедурою розгляду справ про дрібні правопорушення англійською та українською мовою та перекласти у зворотному напрямку. У такий спосіб студенти матимуть змогу розвивати навички перекладу, при цьому розширюючи свої фонові знання. Студенти самостійно працюють і з аудіо та відеоматеріалами, які вони знаходять на власний вибір. Таким чином вони покращують навички перекладацького скоропису, а запис власного мовлення дозволяє проконтролювати якість виконаного перекладу.

II семестр

Розділ 1

В межах першого розділу (Переклад патентної літератури) студенти самостійно, до початку сесії, опрацьовують уроки 1 (Форми захисту інтелектуальної власності), 2 (Об'єкти патентування), 3 (Патентна документація США), 4 (Типи патентів), 5 (Інструменти захисту), 6 (Опис патенту. Заявка та специфікація), 7 (Опис патенту. Переклад титулу та анотації) та 8 (Опис патенту. Передумови винаходу). Решта уроків (9 – Особливості перекладу анотації винаходу, 10 – Переклад опису креслень), 11 – Особливості перекладу формули винаходу та 12 – Переклад повного опису винаходу) опрацьовуються в аудиторії під час сесії. Результати виконання контрольних завдань (письмовий переклад) по кожному із згаданих уроків завантажуються кожним студентом окремо на платформу *Moodle*. В межах контрольних завдань студенти самостійно розглядають основні структурні компоненти патенту, знайомляться з основними поняттями патентного права в англійській та українській мові, складають поняттєві схеми, завантажують зразки патентів англійською мовою й перекладають їх. Оскільки матеріал, який студенти проходять аудиторно, пов'язаний з основними типами патентів, студентам необхідно ознайомитися з базовими поняттями, що їх описують. Таким чином студенти не тільки розширюють свої предметні знання, але й охоплюють додатковий термінологічний апарат, що застосовується у сфері засобів захисту інтелектуальної власності. Кожне завдання включає вправи на усний переклад з аркуша та письмовий переклад. Результати самостійної роботи завантажуються кожним студентом окремо на платформу *Moodle*.

Форми контролю та критерії оцінювання. Завдання, які виконуються у межах самостійної роботи, сприяють більш ефективній підготовці студентів до поточного та підсумкового контролю за рахунок розширення фонових знань та додаткового розвитку необхідних навичок. Відповідні критерії оцінювання наведено в Робочій програмі навчальної дисципліни.

Основна література

1. Ольховська А. С. (2020). Практикум з письмового перекладу текстів суспільно-політичної тематики засобами систем автоматизації перекладу : навчально-методичний посібник. Х. : СПД ФО Степанов В. В..
2. Ольховська А. С. (2014). Синхронний переклад у суспільно-політичній сфері : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів за спеціальністю «Переклад» (англійська мова). Харків : Видавництво ХНУ імені В. Н. Каразіна.
3. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Іванко Ю. П., Липко І. П. (2017). Переклад англійської юридичної літератури. Посібник для студентів вищих закладів освіти (філологічні спеціальності та фах «Переклад»). Вінниця : Нова книга.
4. Черноватий Л. М., Царьова С. О. (2010). Переклад текстів англійських засобів захисту інтелектуальної власності патенти знаки для товарів та послуг: Навчальний посібник для студентів навчальних закладів освіти. Вінниця : Нова книга.
5. Черноватий Л. М. (2010). Книга для викладача до навчального посібника для студентів вищих закладів освіти: Переклад текстів англійських засобів захисту інтелектуальної власності патенти знаки для товарів та послуг. Вінниця : Нова книга.
6. Черноватий Л. М., Вороніна К. В., Кальниченко О. А., Каминін І. М. (2017). Переклад англійських науково-технічних текстів: енергія, природні ресурси, транспорт: навч. посібник. Вінниця : Нова Книга.
7. Черноватий Л. М., Вороніна К. В., Кальниченко О. А., Каминін І. М. (2017). Переклад англійських науково-технічних текстів: енергія, природні ресурси, транспорт: книга для викладача. Вінниця : Нова Книга.
8. Memsource Editor User Manual [Electronic resource]. Way of access : http://wiki.memsource.com/wiki/Memsource_Editor_User_Manual.

Допоміжна література

1. Матеріали науково-практичного семінару „Кредитно-модульна система підготовки фахівців у контексті Булонської декларації”. (2003). Львів, 21-23 листопада 2003 р.. Львів : Львівська політехніка. 111 с.
2. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003 – 2004 рр.). За редакцією В. Г. Шинкарук, В. В. Грубінко, І. І. Бабин. (2004). Тернопіль : ТДПУ імені В. Гнатюка. 147 с.
3. Кочерга О., Мейнарович Є. Англійсько-український словник наукової літератури (Фізика та споріднені науки). (2010). Вінниця : Нова книга.
4. Прикладне термінознавство: навч. посіб. за ред. В. В. Дубічинського та Л. А. Масенко. (2003). Харків : НТУ ХПГ.
5. Тлумачний російсько-українсько-англійський словник з інтелектуальної власності. (1999). Уклад.: М. Г. Гінзбург, Л. М. Дунаєвський, І. О. Требульова та ін. За заг. ред. А. А. Рудника. Харків : Укртрансгаз.
6. Bowker L. (2002). Computer-aided Translation Technology: A Practical Introduction. Ottawa : University of Ottawa Press.
7. Computers and Translation: a translator's guide. (2003). Amsterdam : John Benjamins Publishing Company.
8. Kenny D. (2001). Teaching Machine Translation & Translating Technology : A Contrastive Study. Geneva. URL : <http://www.dlsi.ua.es/tmt/docum/TMT2.pdf>.

9. Kenny D. (1999). CAT Tools in an Academic Environment: What are They Good for? Target. Vol. 11:1. P. 65–82.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

EBSCO Publishing – багатопрофільна база даних, яка нараховує понад 4600 журналів. (Доступ з Інформаційного центру "Вікно в Америку", Центральна наукова бібліотека ХНУ імені В.Н. Каразіна)

Додаткові інформаційні ресурси розташовані на сторінці кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша ХНУ імені В.Н. Каразіна: <http://foreign-languages.karazin.ua/ru/departments/english-translation-theory-and-practice/library-4>.